

2023
Evaluatie Bomenkader

Gemeente Almere

Evaluatie Bomenkader

(P2023-20)

Colofon

Onderzoek en rapportage

Gemeente Almere/BVLS/Onderzoek & Statistiek

Mirjam Boon

Opdrachtgever

Gemeente Almere/Stadsruimte

Juli 2023

Contactgegevens

Gemeente Almere

Postbus 200

1300 AE Almere

Tel: 14 036

Onderzoek&statistiek@almere.nl

<https://oens.almere.nl/>

 @OSAlmere1

Gebruik van gegevens uit dit rapport is alleen toegestaan met bronvermelding.

Inhoud

Colofon.....	1
Inleiding en onderzoeksverantwoording.....	3
Bomen in het algemeen.....	6
Overlast van bomen.....	10
Hoe de gemeente met bomen omgaat.....	14
Bomenbeleid.....	22
Toekomst van bomen.....	24
Samenvatting.....	27

Inleiding en onderzoeksverantwoording

Achtergrond en aanleiding

In maart 2017 is het Bomenkader vastgesteld, een document waarin beschreven staat welke betekenis bomen voor de stad hebben en de invloed de bewoners op bomen kunnen hebben. In 2019 is dit beleidsstuk voor het eerst geëvalueerd. Dit is de tweede evaluatie.

Net als in 2019 is deze evaluatie een kwantitatief onderzoek door een online vragenlijst. De vragen over de essentafsterfte zijn in 2023 niet meegenomen en de vragenlijst is uitgebreid met vragen over de ontwikkelingen die invloed hebben op de gezondheid van het bomenbestand in Almere, zoals klimaatverandering, ziekten en plagen. Waar van toepassing zijn de antwoorden van 2019 toegevoegd om een vergelijking met 2023 te kunnen maken. Sommige vragen in de vragenlijst van 2023 zijn aangepast, waardoor een vergelijking met 2019 niet mogelijk is.

Reden en doel onderzoek

De verwachting is dat het Bomenkader, en zeker de technische aspecten, ver van inwoners afstaat. De inwoners vragen naar bekendheid, betekenis, enzovoort van het Bomenkader zal weinig opleveren. Het is wel mogelijk na te gaan of bewoners de indruk hebben dat de gemeente naar de geest van het bomenkader handelt. Dit levert de onderstaande onderzoeksvragen op:

- In hoeverre herkennen en onderschrijven bewoners de (voor hen) relevante uitgangspunten van het Bomenkader?
- Hoe beleven zij de bomen in hun woonomgeving in zin van plus- en minpunten?
- In hoeverre willen bewoners betrokken worden bij keuzes rond bomen en wat zijn hun ervaringen daarmee?
- Hoe is de betrokkenheid van inwoners bij de bomen in de toekomst?
- Hoe moet de gemeente omgaan met klimaatveranderingen?

Methode en uitvoering

Via een steekproef zijn 8.000 Almeerders uitgenodigd om deel te nemen aan de online enquête. Ook de deelnemers (2.000) van het panel zijn uitgenodigd. In totaal hebben 1423 inwoners de enquête volledig ingevuld, dit is een respons van 14,23%.

Weging

Inwoners t/m 44 jaar hebben minder vaak gerespondeerd. Inwoners in de leeftijd van 45 jaar en ouder hebben naar verhouding weer vaker de enquête ingevuld, zie tabel 1. Om op basis van de uitkomsten van de enquête uitspraken te doen die representatief zijn voor de Almeerse bevolking, is er daarom gewogen op leeftijd. Dit houdt in dat de antwoorden van de groepen die oververtegenwoordigd zijn in de respons minder sterk mee tellen en de antwoorden van de groepen die ondervertegenwoordigd zijn zwaarder meetellen.

Alleen de vragen die betrekking hebben op alle Almeerders zijn gewogen. Als de vraag betrekking heeft op een deel van de bevolking, is de vraag niet gewogen. Bijvoorbeeld de vragen over de locatie van overlast van bomen en de aard van de overlast zijn niet gewogen, want maar een deel van de Almeerders heeft hier last van.

Tabel 1: Responsoverzicht leeftijd

Leeftijd	Respondenten	Populatie van Almere
18-24 jaar	4%	11%
25-34 jaar	8%	19%
35-44 jaar	14%	19%
45-54 jaar	20%	17%
55-64 jaar	28%	18%
65 jaar en ouder	27%	17%

De respons van de enquête komt grotendeels overeen met de verdeling van de Almeerse bevolking over de stadsdelen, zie tabel 2. Er is daarom niet gewogen op stadsdeel.

Tabel 2: Responsoverzicht stadsdeel

Stadsdeel	Respondenten	Populatie van Almere
Almere Poort	10%	9%
Almere Stad (Oost en West)	41%	47%
Almere Centrum	4%	3%
Almere Buiten	26%	26%
Almere Haven	13%	11%
Almere Hout	7%	5%

Tabel 3: Overige kenmerken van de respondenten

Woont u in een huurwoning of in een koopwoning?	
Koopwoning	84%
Huurwoning	16%
Heeft u een eigen tuin?	
Ja	86%
Nee	14%
Hoe ziet uw tuin eruit?	
Mijn tuin heeft diverse soorten planten, bomen en/of bloemen.	57%
Mijn tuin heeft een klein beetje groen.	18%
Mijn tuin bevat een mix van planten en gras.	11%
Mijn tuin is betegeld en heeft weinig of geen groen.	6%
Anders	7%

Foutenmarge en betrouwbaarheid

Als in de rapportage gesproken wordt over verschillen zijn dit statistisch vastgestelde significante verschillen. Bij het lezen van de resultaten moet bij de cijfers over Almere een betrouwbaarheidsniveau van 95% met een foutmarge van 2,5% in acht worden genomen. Dit betekent dat een gerapporteerd percentage van 50%, bij herhaling van het onderzoek, in 95% van

de gevallen, tussen de 47,5% en 52,5% ligt. De betrouwbaarheidsmarge wordt kleiner (dus de nauwkeurigheid groter) naarmate het percentage de 0% of de 100% nadert.

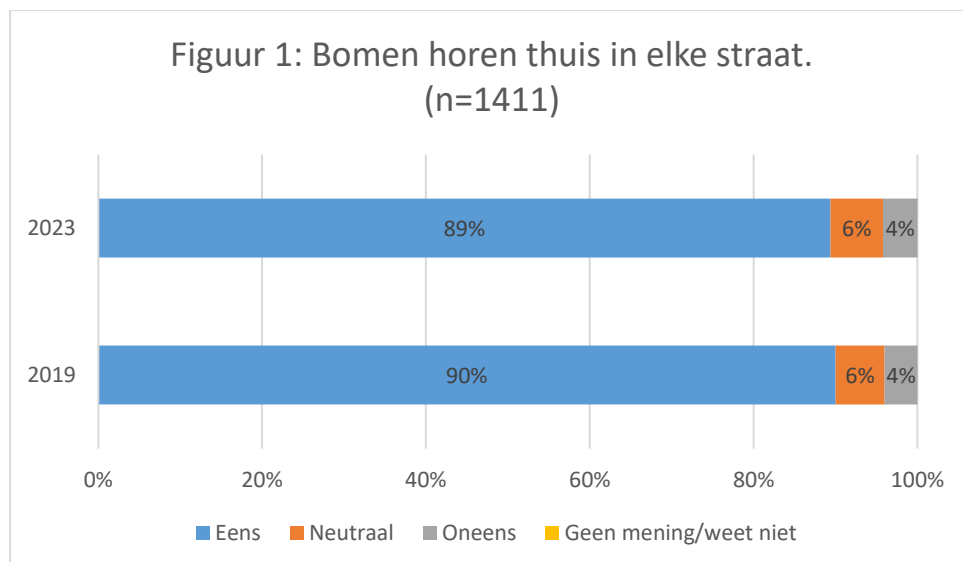
Anonimiteit

De respondenten doen anoniem mee aan onderzoeken van O&S. Anoniem betekent dan dat antwoorden niet zijn terug te leiden tot degene die de antwoorden heeft gegeven, ook niet indirect.

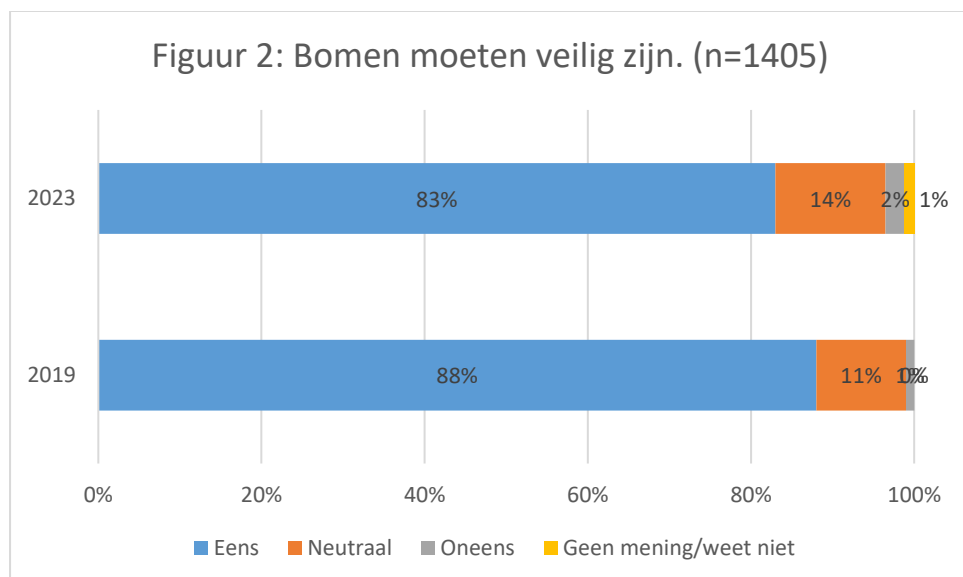
Bomen in het algemeen

Stellingen over bomen

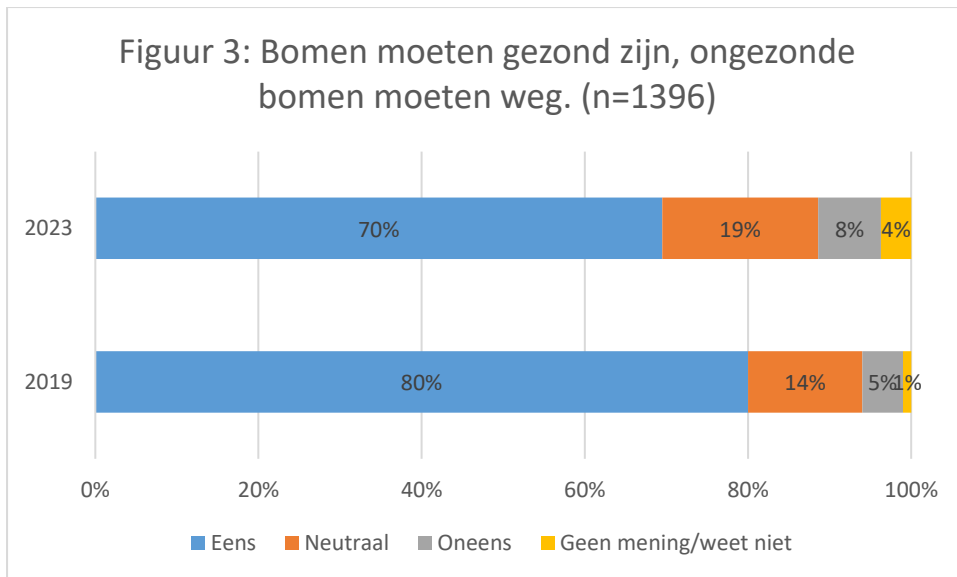
In het Bomenkader staan elf uitgangspunten. Vijf daarvan zijn aan de bewoners voorgelegd als stellingen. Het merendeel van de Almeerders onderschrijft de vijf stellingen.

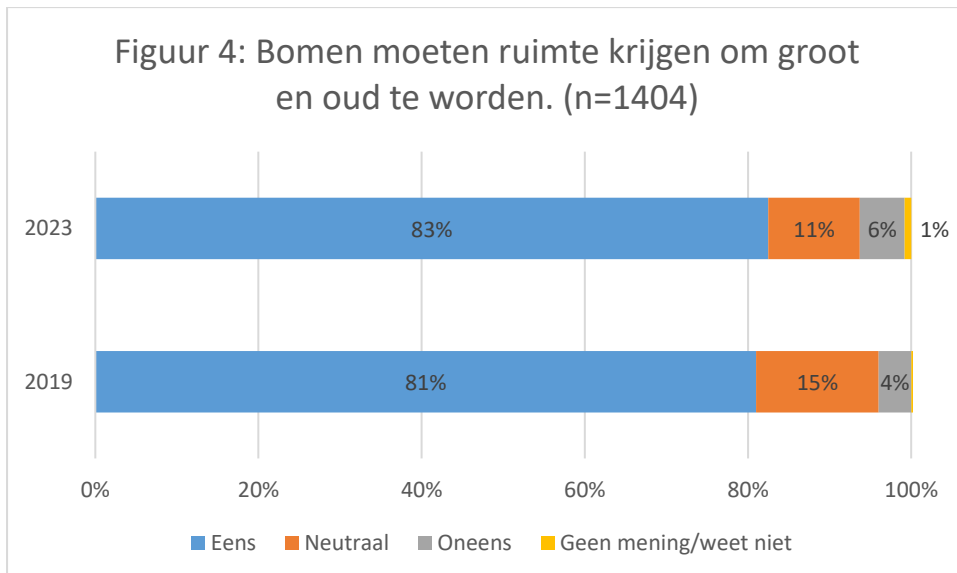
Bij de stelling 'Bomen horen thuis in elke straat' denken de Almeerders nog bijna hetzelfde als in 2019. Het merendeel (89%) is het eens met deze stelling.

Bij de stelling 'Bomen moeten veilig zijn' is een verschil. In 2019 was 88% het eens met deze stelling, in 2023 is dit percentage gedaald naar 83%.

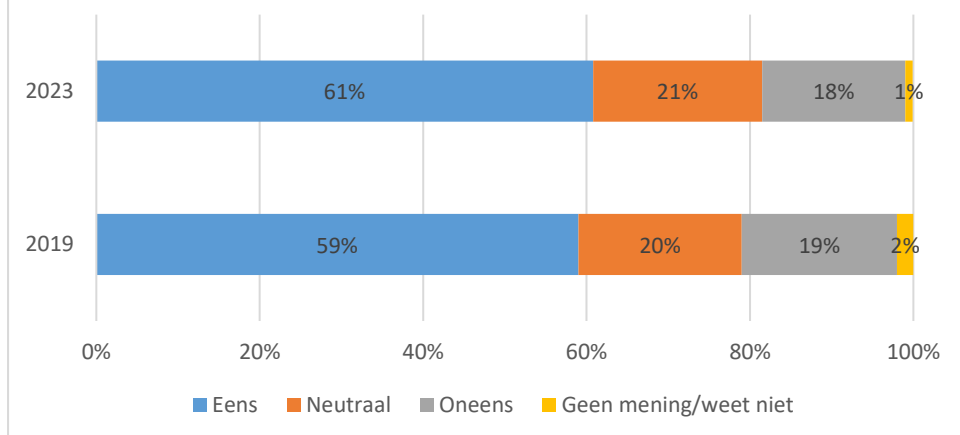

Ook bij de stelling 'Bomen moeten gezond zijn, ongezonde bomen moeten weg' is een daling te zien. In 2019 was 80% het eens met deze stelling, in 2023 is dit 70%.

Bij de stelling 'Bomen moeten ruimte krijgen en oud te worden' is een lichte stijging te zien van 81% in 2018 naar 83% in 2023, maar dit verschil is niet significant.

Figuur 5: Bomen mogen in beperkte mate overlast veroorzaken. (n=1409)

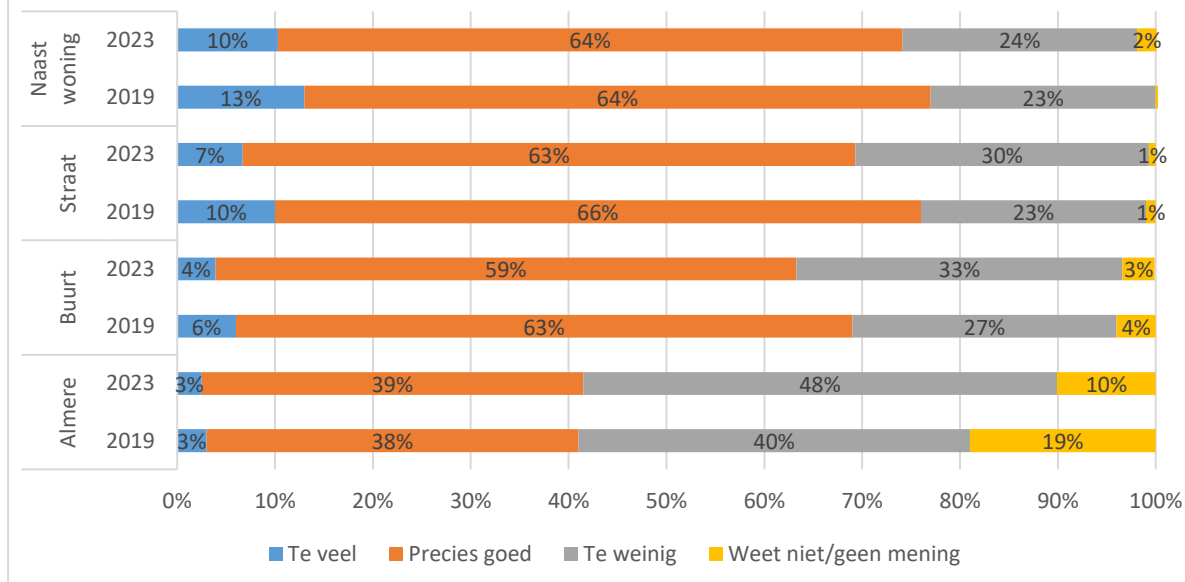

Bij de stelling 'Bomen mogen in beperkte mate overlast veroorzaken' zijn de antwoorden in 2023 vergelijkbaar met de antwoorden die in 2019 zijn gegeven.

Mening over bomen

Aan de Almeerders is gevraagd naar hun mening over het aantal bomen direct naast de woning, in de straat, in de buurt en in Almere.

Figuur 6: Het aantal bomen direct naast de woning, in de straat, in de buurt en in Almere. (n=1407)

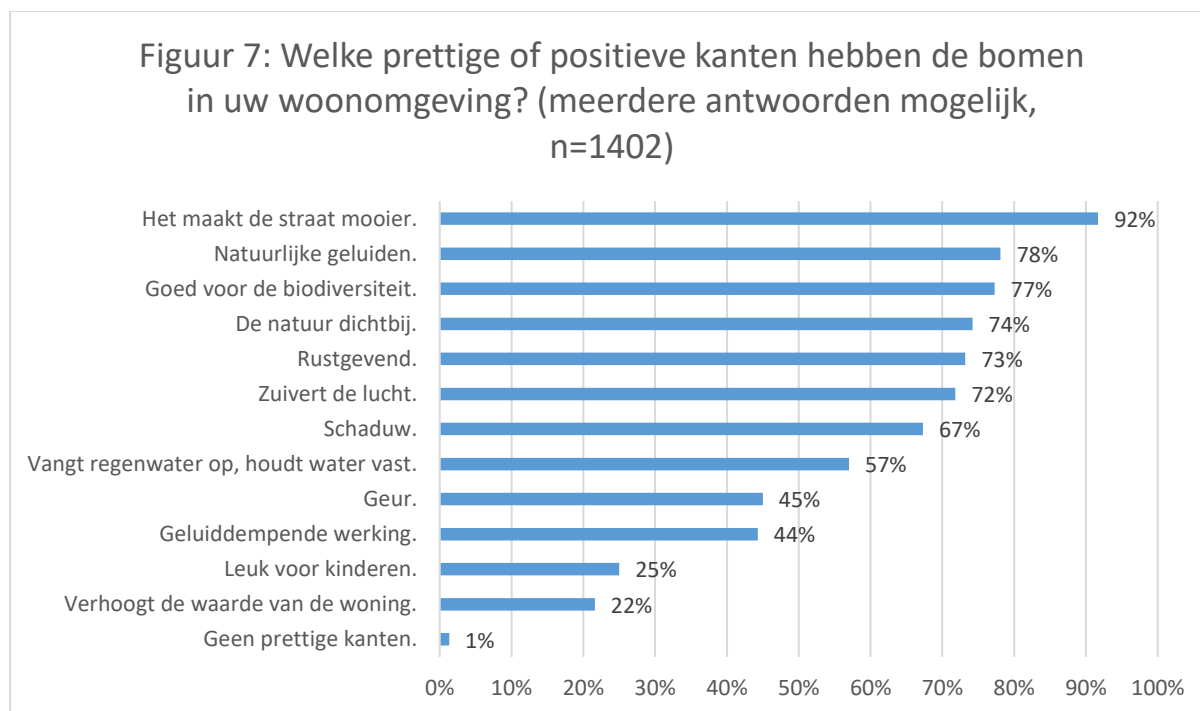

Het percentage van inwoners die vindt dat er te veel bomen in de straat en naast de woning staan neemt af, zie figuur 6. Bij de straat is een afname te zien van 10% naar 7% en naast de woning van 13% naar 10%.

Bijna twee derde van de Almeerders (64%) vindt het aantal bomen naast de woning precies goed. Bijna de helft van de Almeerders (48%) vindt dat het aantal bomen in Almere te weinig is, in 2019 was dit 40%.

Welke prettige of positieve kanten hebben de bomen in uw woonomgeving?

De Almeerders zien veel prettige kanten aan bomen, zo vindt 92% dat bomen de straat mooier maken en geniet 78% van de natuurlijke geluiden zoals het zingen van de vogels en het ruisen van de bladeren). Slechts 1% van de inwoners ervaart geen prettige of positieve kant van bomen in de woonomgeving.

89 respondenten zien ook anderen prettige kanten aan bomen, zoals: Co2 reductie, verkoelende werking, bomen geven privacy en een mooi uitzicht.

Overlast van bomen

Ervaart u wel eens overlast van bomen in uw buurt?

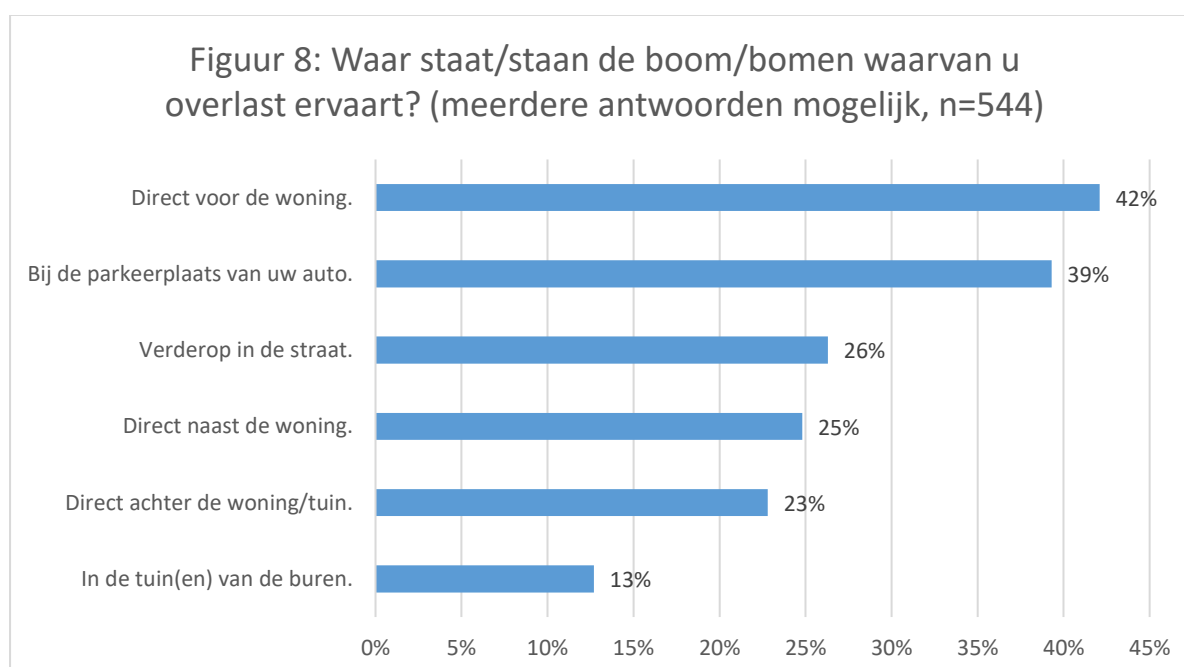
Ruim een derde van de inwoners (36%) geeft aan wel eens overlast van bomen in de buurt te ervaren. In 2019 was dit 28%.

Van de respondenten die aangeven overlast van bomen te ervaren gaat het in 28% van de gevallen om één specifieke boom, bij 72% om meerdere bomen.

Waar staat/staan de boom/bomen waarvan u overlast ervaart?

Aan de inwoners die overlast ervaren is gevraagd waar deze bomen staan die de overlast veroorzaken. De meeste overlast wordt veroorzaakt door de bomen direct voor de woning (42%) en bij de parkeerplaats van de auto (39%), zie figuur 8¹.

Als overige locaties worden fietspaden en de Hogering genoemd.

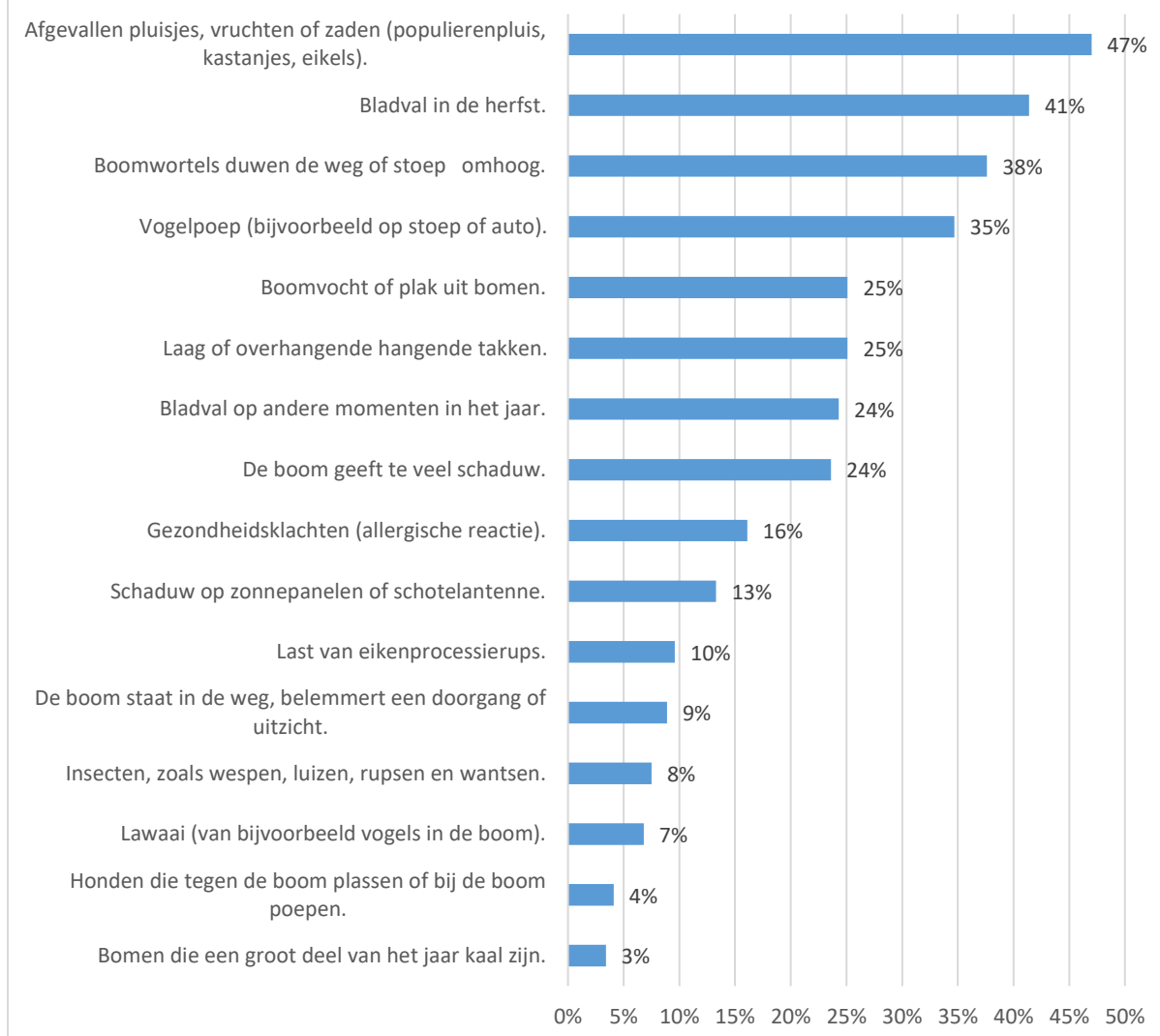

Om wat voor overlast gaat het dan?

Aan de inwoners die overlast ervaren is de vraag gesteld om wat voor overlast zij ervaren. De meeste overlast (47%) ervaren inwoners van afgevallen pluisjes, vruchten of zaden (populierenpluis, kastanjes, eikels), zie figuur 9.

¹ Omdat deze vragen alleen zijn ingevuld door mensen die overlast ervaren, zijn deze antwoorden niet gewogen.

Figuur 9: Om wat voor overlast gaat het dan? (meerdere antwoorden mogelijk, n=585)

Als overige overlast (n=99) wordt onder meer genoemd: onveiligheid (angst voor omwaaien van bomen en afbreken van takken bij storm, belemmering zicht op weg of kruising of takken die voor de straatverlichting hangen) en bomen zijn te hoog of te groot.

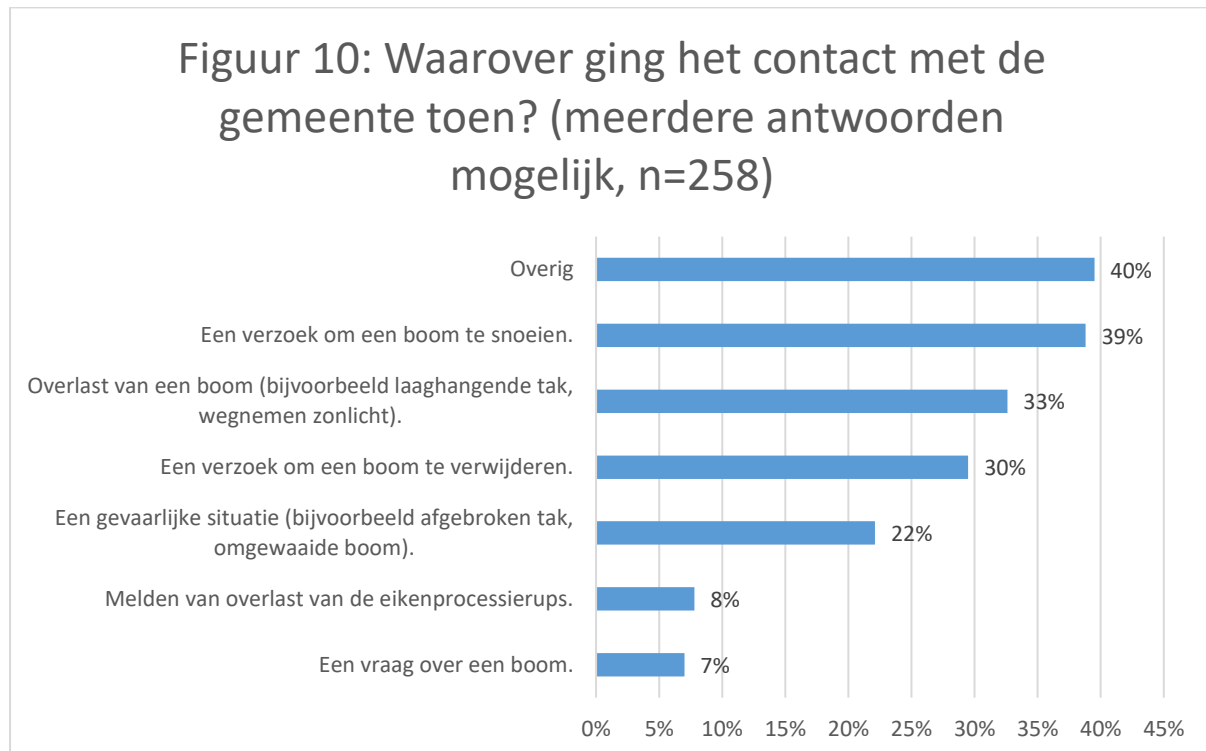
Heeft u de laatste twee jaar wel eens overlast van bomen gemeld bij de gemeente? Of om een andere reden contact gehad met de gemeente over bomen?

Een op de zeven Almeerders (14%) zegt in de afgelopen twee jaar een melding over bomen bij de gemeente te hebben gedaan of om een andere reden contact te hebben gehad over bomen. In 2019 was dit 17%.

Waarover ging het contact met de gemeente toen?

De redenen waarover het contact met de gemeente ging lopen erg uiteen, 40% van de redenen is ingevuld bij 'overig, namelijk', zie figuur 10. Deze redenen zijn: meldingen van schade aangericht door een boom (bijvoorbeeld losse stoeptegels door worteldruk), verzoeken of klachten over onderhoud, overlast van bomen (plak), verzoeken tot (her)plant en klachten over de kap van bomen.

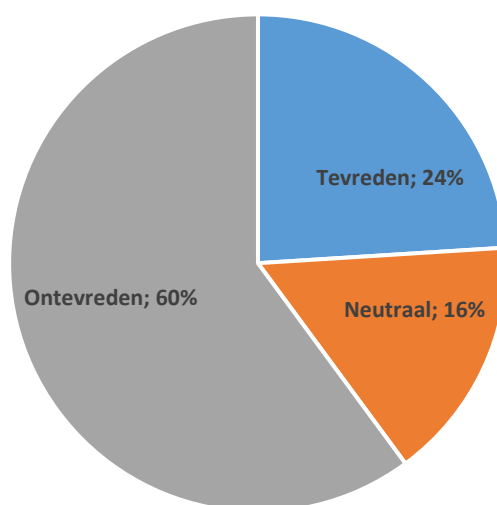
39% van de redenen om contact op te nemen met de gemeente was een verzoek om een boom te snoeien, 33% vanwege de overlast van een boom en 30% was een verzoek om een boom te verwijderen.

Bent u tevreden of ontevreden over de manier waarop uw vraag of melding is afgehandeld?

Aan de inwoners die hebben aangegeven in de afgelopen twee jaar een melding over bomen bij de gemeente te hebben gedaan of om een andere reden contact te hebben gehad over bomen is gevraagd of ze tevreden of ontevreden zijn over de manier waarop hun vraag of melding is afgehandeld. Bijna een kwart (24%) van deze inwoners is tevreden over de manier waarop hun vraag of melding is afgehandeld, 60% is ontevreden en 16% staat er neutraal in, zie figuur 11. Ten opzichte van de vorige evaluatie zijn de inwoners minder positief over de afhandeling van hun melding. In 2019 was 36% positief over de afhandeling, 17% neutraal en 47% negatief.

Figuur 11: Bent u tevreden of ontevreden over de manier waarop uw vraag of melding is afgehandeld? (n=258)

Kunt u dit toelichten?

Aan de inwoners die tevreden, ontevreden of neutraal zijn over de manier waarop hun vraag of melding is afgehandeld is gevraagd of ze dit antwoord verder kunnen toelichten met een open vraag.

De inwoners die tevreden zijn (n=60) geven aan dat hun vraag of melding snel is opgepakt en afgehandeld. Hun verzoek is ingewilligd.

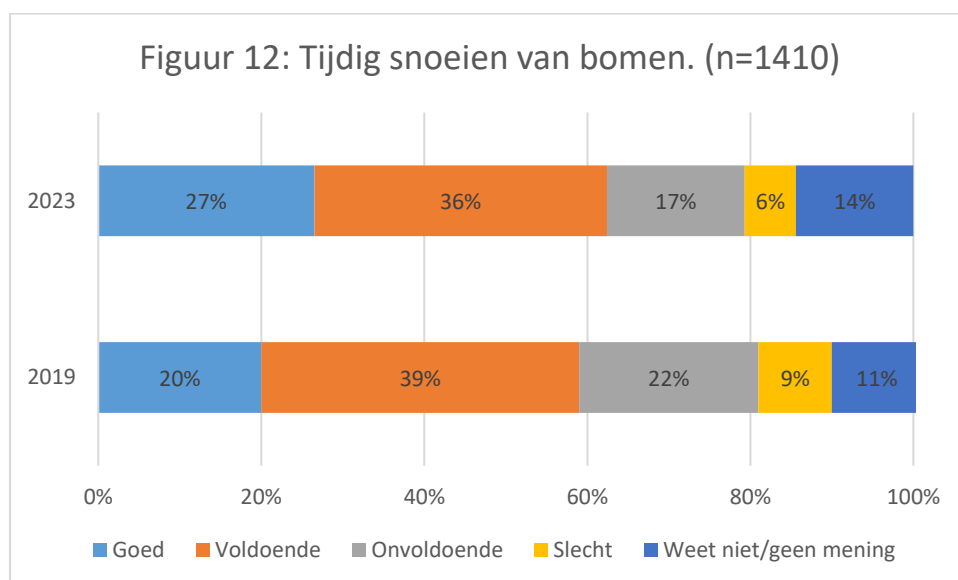
De inwoners die er neutraal instaan (n=36) geven aan dat hun verzoek niet volledig of gedeeltelijk is uitgevoerd of dat het te lang duurde voordat het werd opgepakt. Soms zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd, omdat het niet in het bomenplan staat (bewoording enkele respondenten) of niet strookt met het beleid van de gemeente.

Van de inwoners die ontevreden zijn (n=155), is ongeveer 40% dit vooral omdat hun verzoek niet is uitgevoerd. Ongeveer 25% van de inwoners is ontevreden, omdat de gemeente geen gehoor of een reactie heeft gegeven. En 17% van de ontevreden inwoners is van mening dat de gemeente het werk niet volledig heeft uitgevoerd, dus de boom heeft gesnoeid in plaats van te kappen of boomwortels heeft verwijderd en daarna de losse tegel weer heeft teruggelegd in plaats van de boom te kappen. Sommige inwoners hebben van medewerkers van de gemeente te horen gekregen dat hun verzoek niet is ingewilligd, omdat het niet in het beleid van de gemeente past of omdat hun straat nog niet aan de beurt is met (groot) onderhoud.

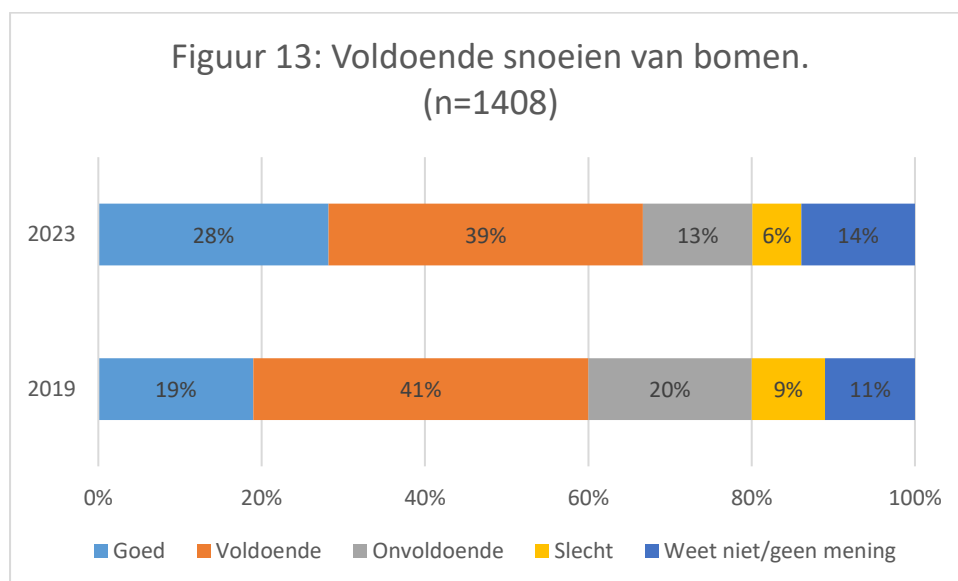
Hoe de gemeente met bomen omgaat

Hoe beoordeelt u de gemeente als het gaat om bomen, op de volgende punten?

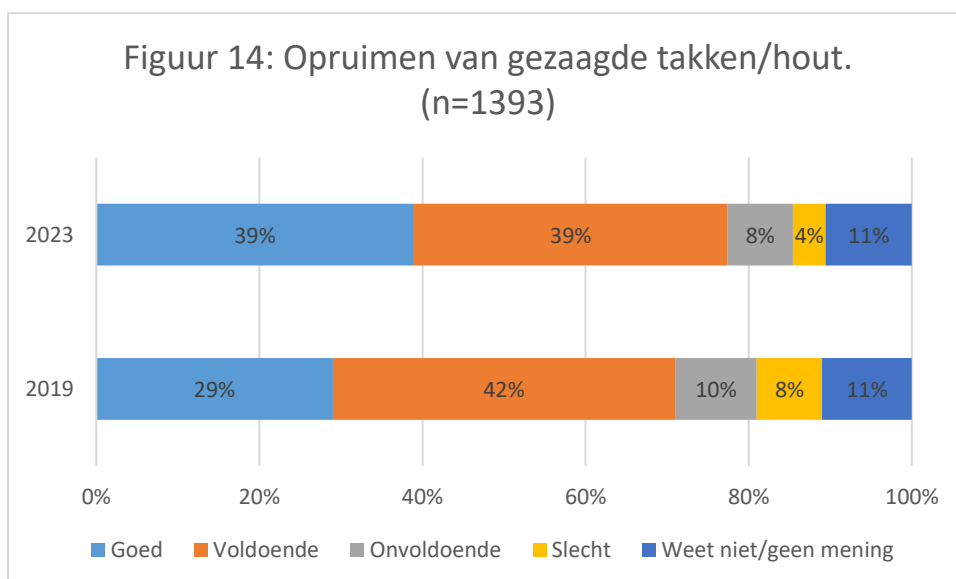
De inwoners is gevraagd om de werkzaamheden van de gemeente met betrekking tot de bomen te beoordelen, zoals het tijdig snoeien van bomen, voldoende snoeien van bomen, opruimen van gezaagde takken/hout, op tijd verwijderen van ongezonde en gevaarlijke bomen, beperken van overlast tijdens snoeiwerkzaamheden, onderhoud/verzorgen van plekken rond de boom (boomspiegel) en de informatievoorziening over onderhoud van bomen, zie figuur 12 t/m 18. Over het algemeen oordelen de inwoners positiever over de werkzaamheden dan in 2019.

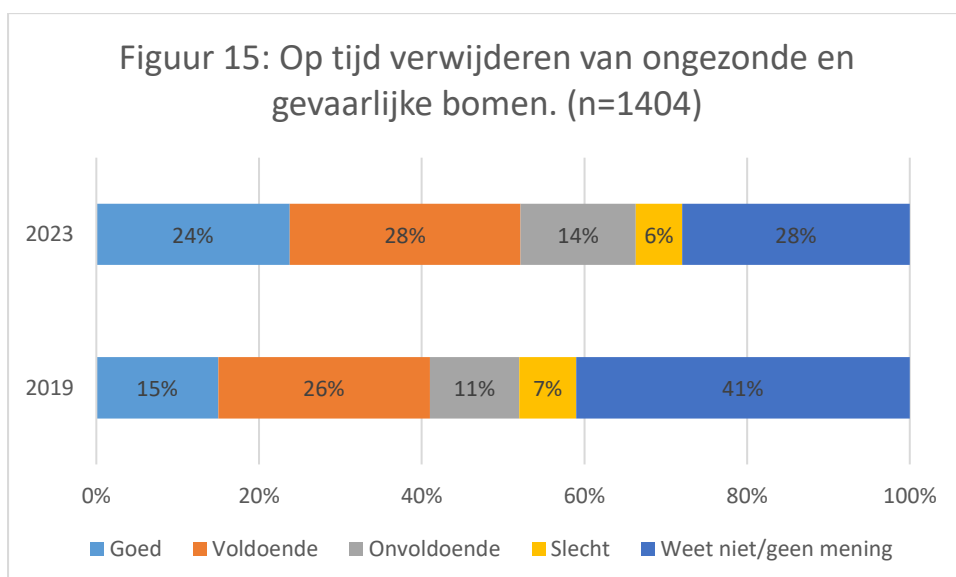
De meerderheid van de inwoners vindt dat de bomen tijdig worden gesnoeid (goed tot voldoende=63%), 23% deelt deze mening niet (onvoldoende tot slecht) en 14% heeft geen mening.

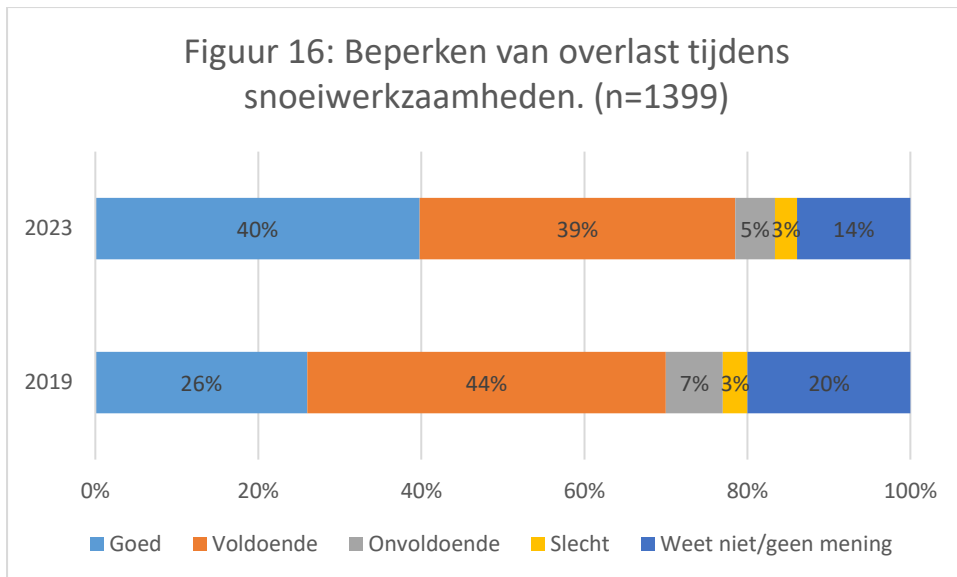
Twee derde van de inwoners vindt dat de bomen voldoende worden gesnoeid (goed tot voldoende=67%). In 2019 was dit 60%.

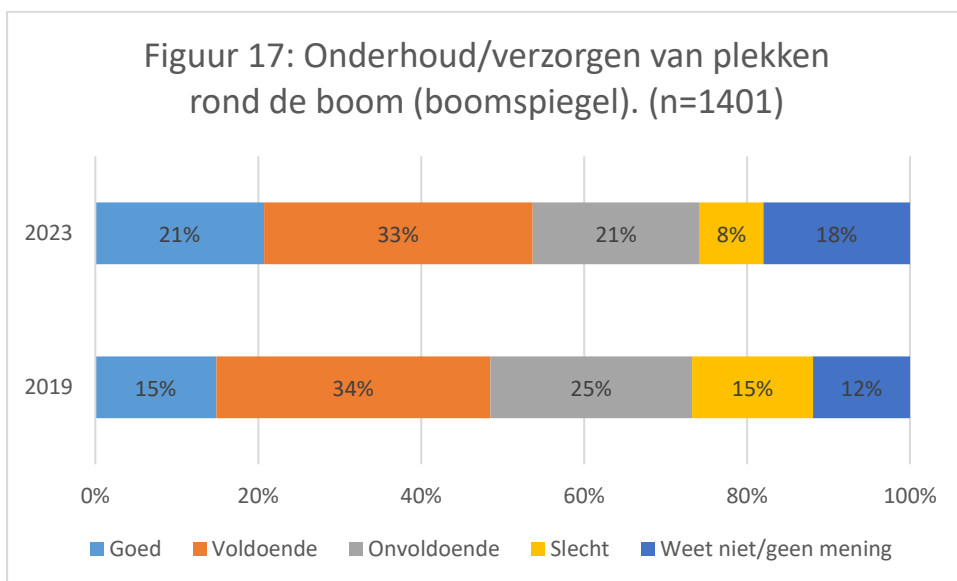
In 2023 beoordeelt 39% van de inwoners heel positief over het opruimen van de gezaagde takken/hout. In 2019 was dit 29%.

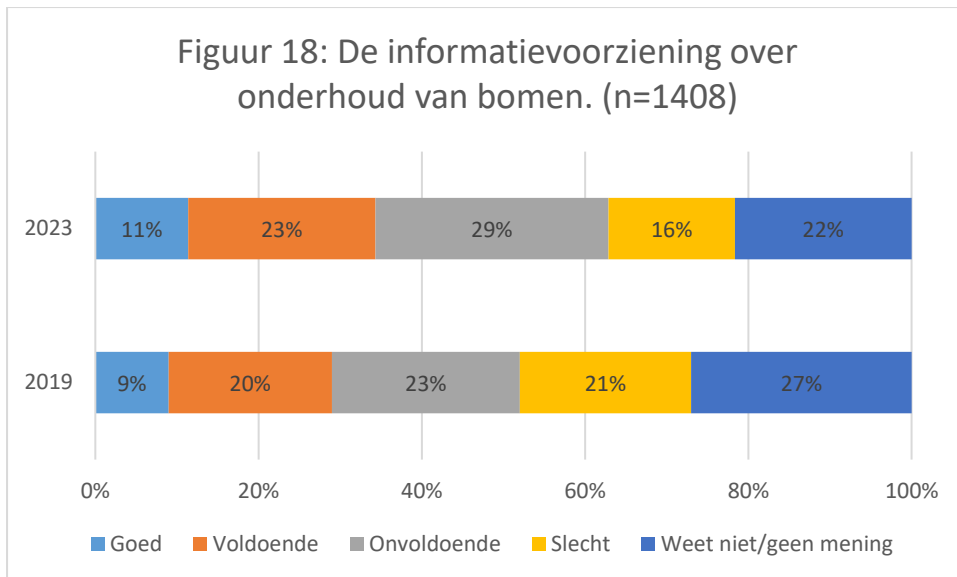
Ook over het op tijd verwijderen van ongezonde en gevaarlijke bomen oordelen inwoners positiever; 52% oordeelt goed tot voldoende. In 2019 was dit 41%.

Bijna acht op de tien inwoners vindt dat de gemeente zijn best doet om de overlast tijdens snoeiwerkzaamheden te beperken (goed tot voldoende=79%), 8% deelt deze mening niet (onvoldoende tot slecht) en 14% heeft geen mening.

Ook oordelen inwoners positiever over het onderhoud/verzorgen van plekken rond de boom; 54% goed tot voldoende in 2023, in 2019 was dit 49%.

Een derde van de inwoners oordeelt goed tot voldoende over de informatievoorziening over het onderhoud van de bomen, 45% oordeelt onvoldoende tot slecht en 22% heeft geen mening. In 2019 vond 29% de informatievoorziening over het onderhoud van de bomen goed tot voldoende, 44% onvoldoende tot slecht en 27% had geen mening.

Wat vindt u belangrijk bij het onderhoud van bomen door de gemeente?

Bij deze vraag hebben de inwoners 10 punten verdeeld over de vier onderwerpen, zie tabel 3. Hoe meer punten een inwoner aan een onderwerp toekent, hoe belangrijker dit onderwerp voor deze persoon is. In tabel 3 staan de gemiddelden van de toegekende punten.

Tabel 3: Verdeling van de punten over de onderwerpen (n=1396)

Onderwerpen	Punten
Onderhoud op een manier die zo goed mogelijk is voor de natuur (ecologisch-verantwoord onderhoud)	4,05
Zo veel mogelijk naar de wensen van bewoners.	2,67
Zo veel mogelijk elektrische apparaten gebruiken voor het onderhoud.	1,94
Zo betaalbaar en goedkoop mogelijk onderhoud.	1,35

Het onderwerp 'Onderhoud op een manier die zo goed mogelijk is voor de natuur (ecologisch-verantwoord onderhoud)' heeft de meeste punten toegekend gekregen, 4 van de 10. 'Zo betaalbaar en goedkoop mogelijk onderhoud' heeft de minste punten gekregen. Deze vraag is in 2019 op een andere manier gesteld en is daarom niet één op één vergelijkbaar. Maar de inwoners vonden destijds de beleidskeuze 'zo ecologisch-verantwoord mogelijk onderhoud' het meest belangrijk, gevolgd door 'onderhoud zo veel als mogelijk naar de wensen van bewoners.

Kunt u aangeven hoe belangrijk u het vindt om geïnformeerd te worden over het onderhoud en het vervangen van bomen?

Bewoners hebben bij deze vraag kunnen aangeven hoe belangrijk zij het vinden om geïnformeerd te worden over het onderhoud van de bomen. Daarbij zijn vier keuzes voorgelegd, zie tabel 4.

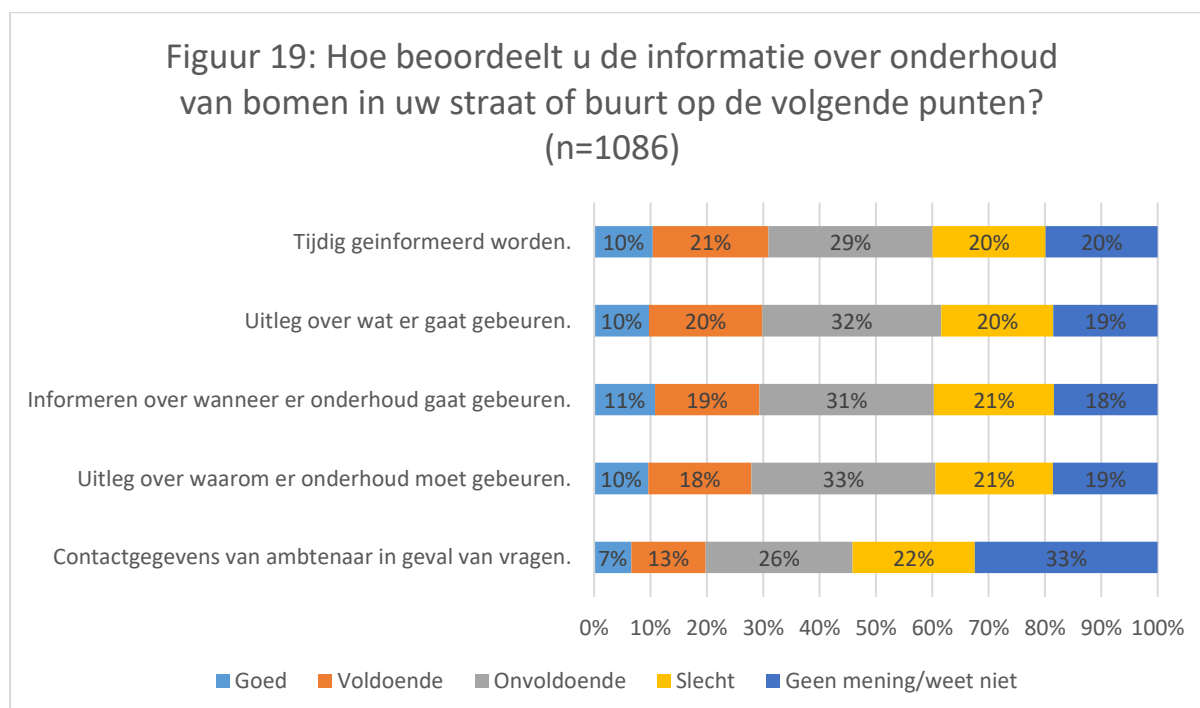
Ruim drie kwart (77%) van de inwoners wil wel geïnformeerd worden, maar de gedetailleerdheid van de informatie verschilt. Zo wil 43% van de inwoners alleen geïnformeerd worden over gepland onderhoud aan bomen in de buurt. En 34% van de inwoners vindt het prettig om te weten wanneer er onderhoud aan bomen plaatsvindt, inclusief de details. Bijna een kwart (23%) van de inwoners heeft geen behoefte aan informatie, omdat zij vinden dat het een reguliere taak van de gemeente is of omdat ze niet geïnteresseerd zijn in dit onderwerp.

Tabel 4: Informatiebehoefte (=1412)

Keuze	Percentage
Ik wil alleen geïnformeerd worden over gepland onderhoud aan bomen in mijn buurt, zoals verwijdering of vervanging. Verder hoef ik geen gedetailleerde informatie te ontvangen.	43%
Ik vind het prettig om te weten wanneer er onderhoud aan bomen plaatsvindt, inclusief de details van wat, waarom en waar het gebeurt. Ik wil graag op de hoogte worden gehouden van alle informatie over bomen in mijn buurt.	34%
Onderhoud en vervanging is een reguliere taak van de gemeente, daar hoeven ze mij niet speciaal over te informeren.	20%
Ik ben niet geïnteresseerd in deze informatie, omdat ik er geen belang aan hecht om meer te weten over het onderhoud en het vervangen van bomen.	3%

Hoe beoordeelt u de informatie over onderhoud van bomen in uw straat of buurt?

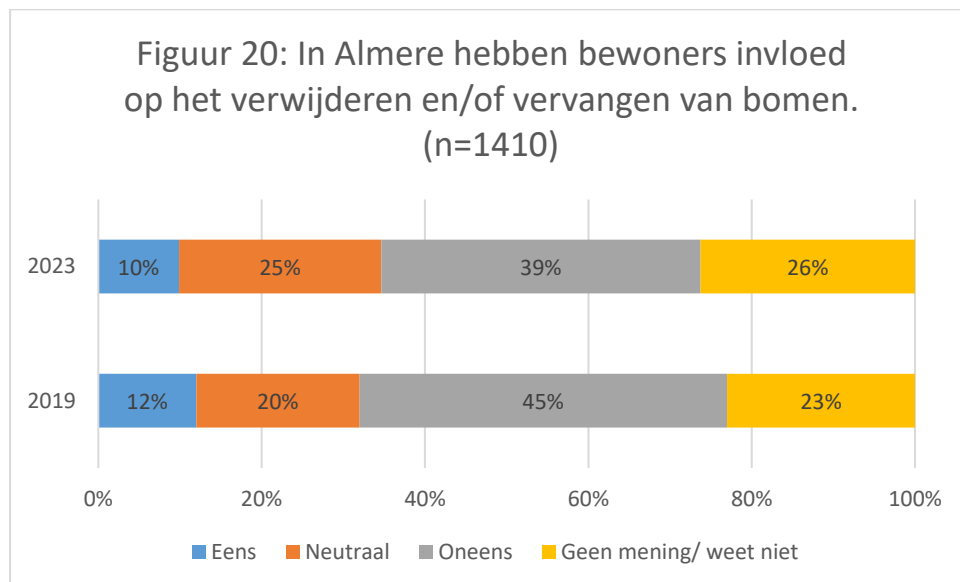
Aan de inwoners die belang hechten om geïnformeerd te worden (zie bovenstaande vraag), is gevraagd om de informatie van de gemeente over onderhoud van bomen te beoordelen, zie figuur 19.

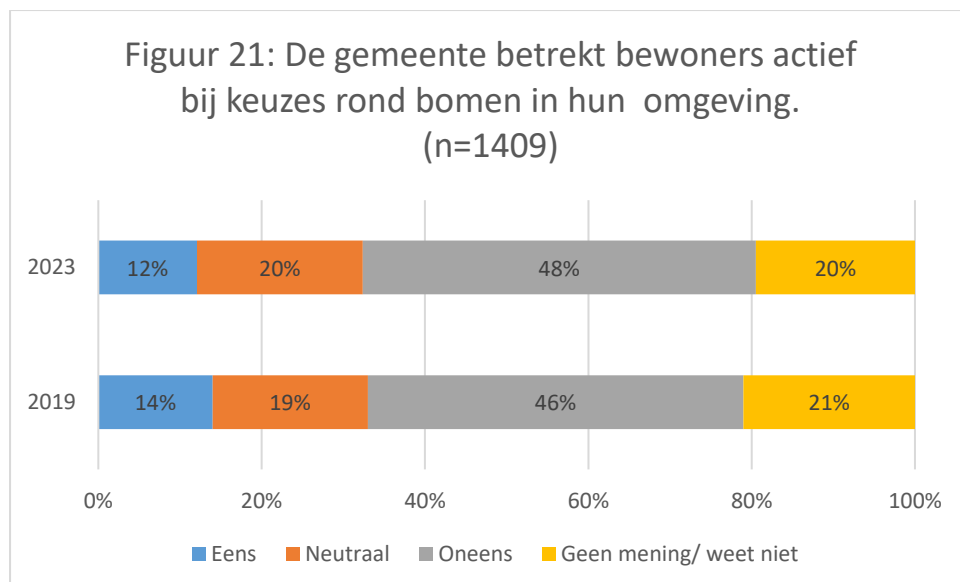
De inwoners oordelen negatief over de informatie, dit is te zien bij alle punten. Een derde (31%) van de inwoners oordeelt goed tot voldoende bij tijdig geïnformeerd worden, bij uitleg over wat er gaat gebeuren is dit 30% en zo daalt het percentage naar 20% bij het onderwerp 'contactgegevens van ambtenaar in geval van vragen'.

Stellingen

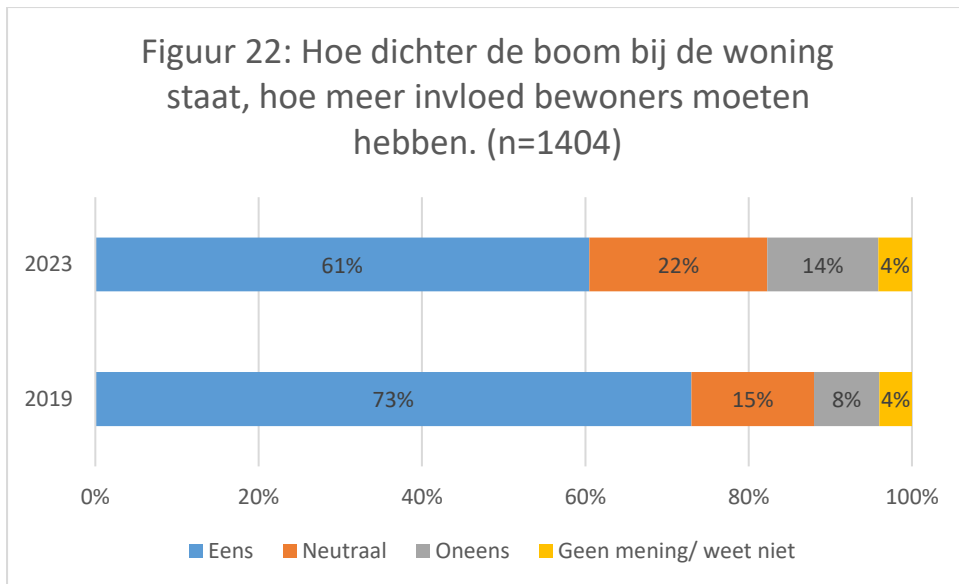
Vijf stellingen zijn aan de inwoners voorgelegd, zie figuur 20 t/m 25). Eén stelling is aan deze evaluatie toegevoegd, daarom is een vergelijk met 2019 niet mogelijk (zie figuur 25).

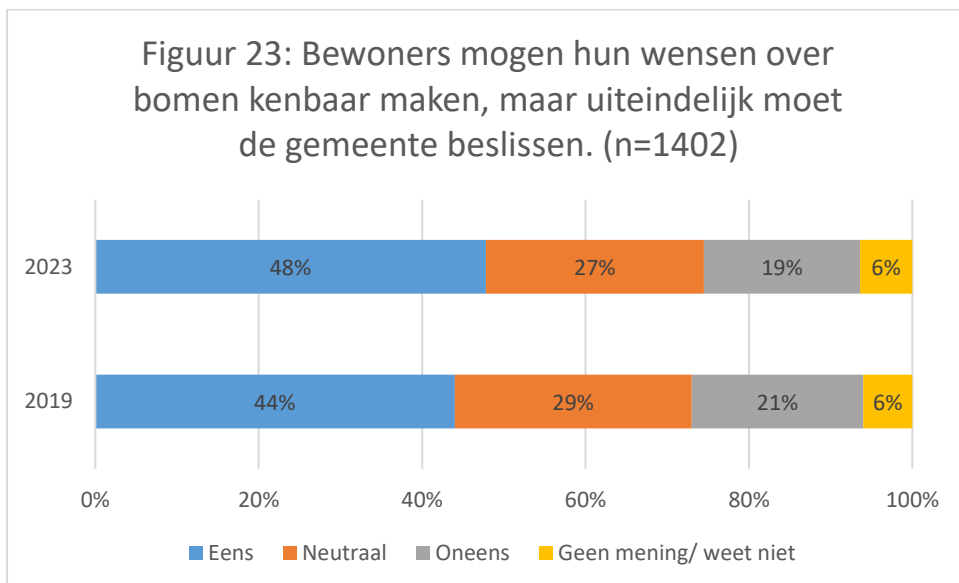
In figuur 20 is te zien dat het percentage inwoners dat het oneens is met de stelling dat in Almere bewoners invloed hebben op het verwijderen en/of vervangen van bomen is gedaald van 45% in 2019 naar 39% in 2023.

Onder de bewoners is de mening over de stelling 'De gemeente betreft bewoners actief bij keuzes rond bomen in hun omgeving is, vergeleken met 2019, ongeveer gelijk gebleven.

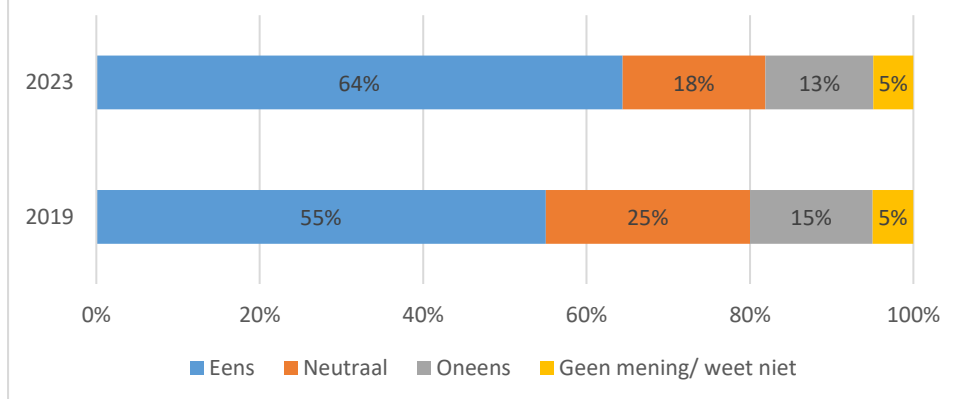

Opvallend is bij de daling van 73% in 2019 naar 61% in 2023 bij de inwoners die het eens zijn met de stelling 'Hoe dicht de boom bij de woning staat, hoe meer invloed bewoners moeten hebben'. Het percentage dat neutraal is, is gestegen van 15% naar 22% en het percentage dat het oneens is met deze stelling is gestegen van 8% naar 14%.

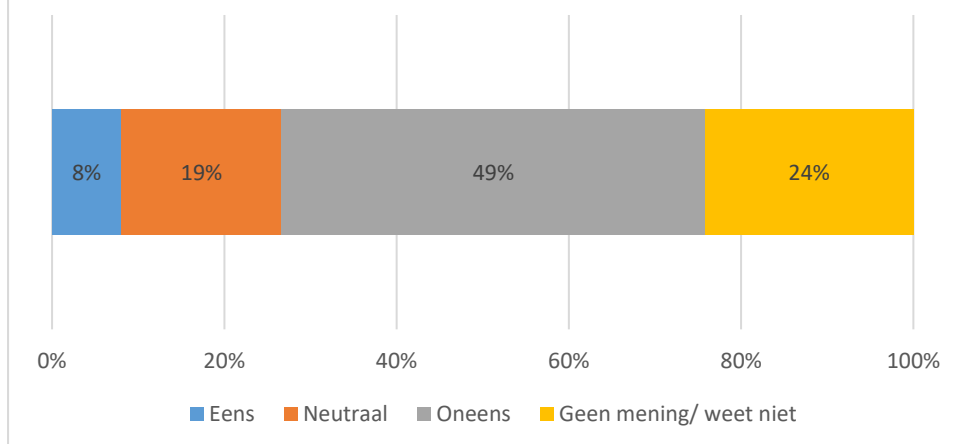
Bij de stelling 'Bewoners mogen hun wensen over bomen kenbaar maken, maar uiteindelijk moet de gemeente beslissen' is een lichte stijging te zien bij inwoners die het eens zijn met deze stelling, van 44% in 2019 naar 48% in 2023. Maar deze stijging is niet significant.

Figuur 24: Als alle bewoners zelf zouden mogen bepalen wat er met de bomen gebeurt, wordt het een rotzooi. (n=1406)

Bij de stelling 'Als alle bewoners zelf zouden mogen bepalen wat er met de bomen gebeurt, wordt het een rotzooi' is een stijging te zien van 55% in 2019 naar 64% in 2023 van de inwoners die het eens is met deze stelling en een daling van het percentage inwoners die een neutrale mening over deze stelling hebben.

Figuur 25: Ik weet welke invloed bewoners hebben op beslissingen over bomen. (n=1407)

Bijna de helft (49%) van de inwoners is het oneens met de stelling 'Ik weet welke invloed bewoners hebben op beslissingen over bomen'.

Uit deze stellingen blijkt dat weinig Almeerders weten dat ze invloed kunnen hebben op de keuzes rond bomen. Vergeleken met 2019 zijn minder Almeerders op de hoogte dat ze invloed kunnen hebben op het verwijderen en/of vervangen van bomen. Ze ervaren ook niet dat de gemeente ze actief bij keuzes rond bomen in hun omgeving betreft. Minder Almeerders dan in 2019 (van 73% in 2019 naar 61% in 2023) vinden dat hoe dichter de boom bij de woning staat, hoe meer invloed bewoners moeten hebben. Bijna de helft van de Almeerders is van mening dat de bewoners hun wensen over bomen kenbaar mogen maken, maar dat de gemeente uiteindelijk moet beslissen. Bijna twee derde (64%) van de Almeerders is het eens met de stelling dat het anders een rotzooi wordt als bewoners zelf zouden mogen bepalen wat er met de bomen gebeurt.

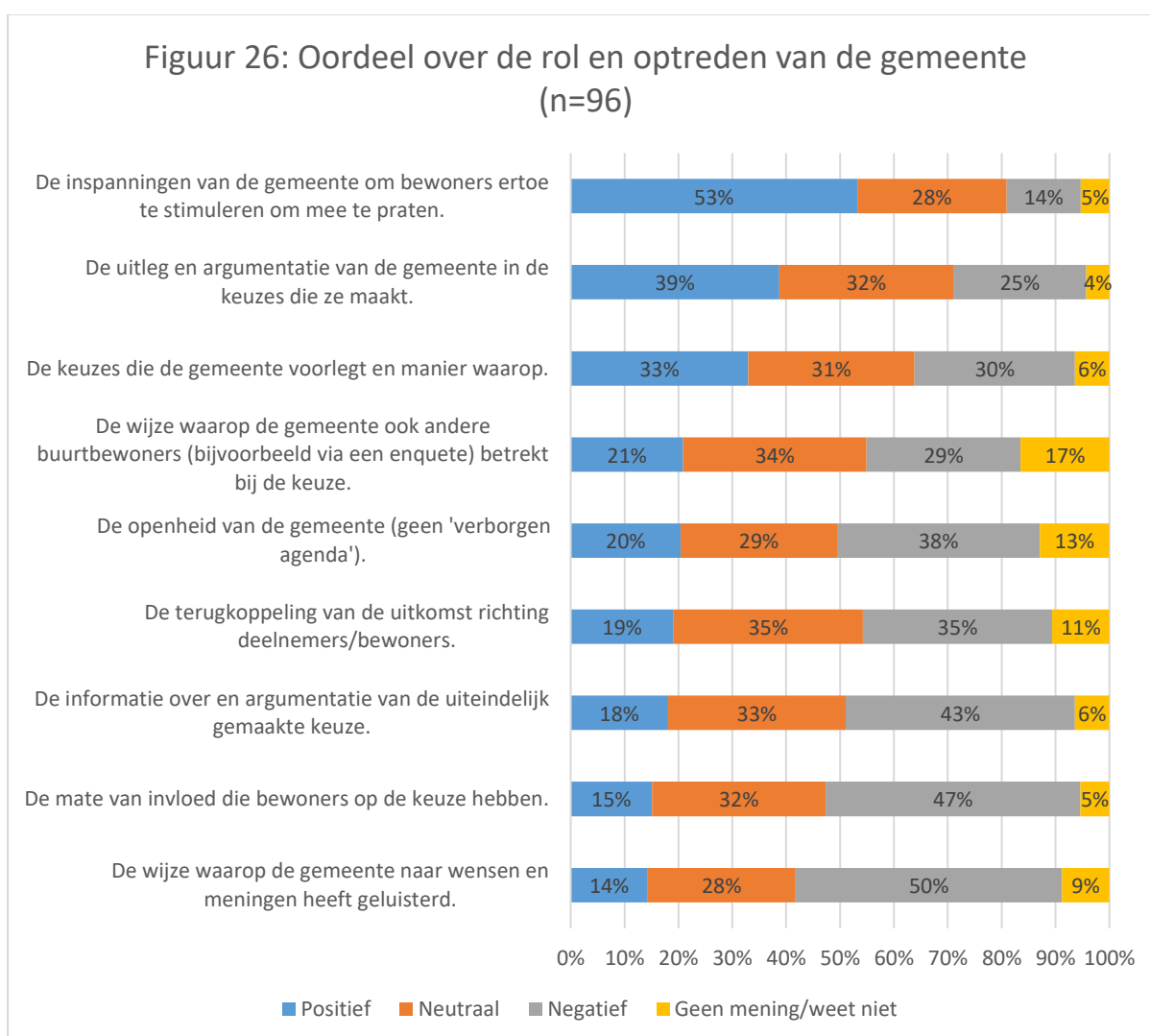
Bomenbeleid

Omdat bomen vaak onderwerp van discussie zijn tussen de gemeente, bewonersgroepen en/of individuele bewoners, heeft de gemeente in 2017 een beleidsdocument vastgesteld: het Bomenkader. In dit document staat onder andere welke invloed bewoners hebben op keuzes rond bomen.

Nam u in de afgelopen twee jaar wel eens deel aan een bijeenkomst van de gemeente om mee te praten over de bomen? Bijvoorbeeld een bewonersavond over de bomen, een bomenwandeling of groen inrichting van uw buurt.

Vijf procent van de respondenten heeft in de afgelopen twee jaar wel eens deelgenomen aan een bijeenkomst van de gemeente om mee te praten over bomen. Zes procent heeft wel een uitnodiging ontvangen, maar heeft niet deelgenomen en 89% is niet uitgenodigd of is er niet mee bekend.

Wat vond u tijdens de bijeenkomst van de volgende punten?²

² Omdat deze vragen alleen zijn ingevuld door mensen die in de afgelopen twee jaar wel eens deelgenomen aan een bijeenkomst van de gemeente om mee te praten over bomen, zijn deze antwoorden niet gewogen.

Aan de 96 deelnemers van bijeenkomsten om mee te praten over bomen is gevraagd om de rol en optreden van de gemeente te beoordelen, zie figuur 26. Van deze groep is 89% ouder dan 45 jaar.

De helft (53%) van de deelnemers staat positief ten opzichte van de inspanningen die de gemeente doet om bewoners ertoe te stimuleren om mee te praten. Op de andere punten zijn de deelnemers wat meer verdeelt over neutraal en negatief. Zo oordeelt de helft van de deelnemers negatief over de wijze waarop de gemeente naar wensen en meningen heeft geluisterd. Ongeveer een derde van de deelnemers oordeelt neutraal over alle punten met betrekking tot de rol en het optreden van de gemeente.

Toekomst van bomen

De volgende vragen gaan over de betrokkenheid bij bomen in de buurt en andere delen van Almere in de toekomst.

Wilt u in de toekomst meepraten over wat er met bomen gebeurt in uw buurt en/of andere delen van Almere?

Eén op de vijf Almeerders (20%) geeft aan graag te willen meepraten over bomen. Bij 60% van de Almeerders is dit afhankelijk van de situatie en 20% heeft geen interesse om mee te praten over bomen.

Voorbeeld

In een druk park staat een oude eikenboom. De boom geeft veel schaduw en zorgt voor goede luchtkwaliteit. Ook bij dieren is de boom geliefd. Na een check zien we dat de boom zwakke takken heeft. De boom kan een risico vormen voor de veiligheid. **Wat zou u doen?**

Tabel 5: Overzicht van de opties (n=1412)

De opties:	
Behoud de boom en neem veiligheidsmaatregelen (snoeien van zwakke takken of het plaatsen van waarschuwingsborden).	55%
Zoeken naar balans tussen de waarde van de boom en de veiligheid. Bij deze duurdere optie doen we regelmatig inspecties en kunnen we ingrijpen als dat nodig is.	37%
Verwijder de boom om de veiligheid te garanderen (veiligheid van parkbezoekers en de omgeving is het belangrijkste). We kunnen een nieuwe boom plaatsen.	8%

Een minderheid (8%) is voor het verwijderen van de boom, de meerderheid is voor behoud, zie tabel 5.

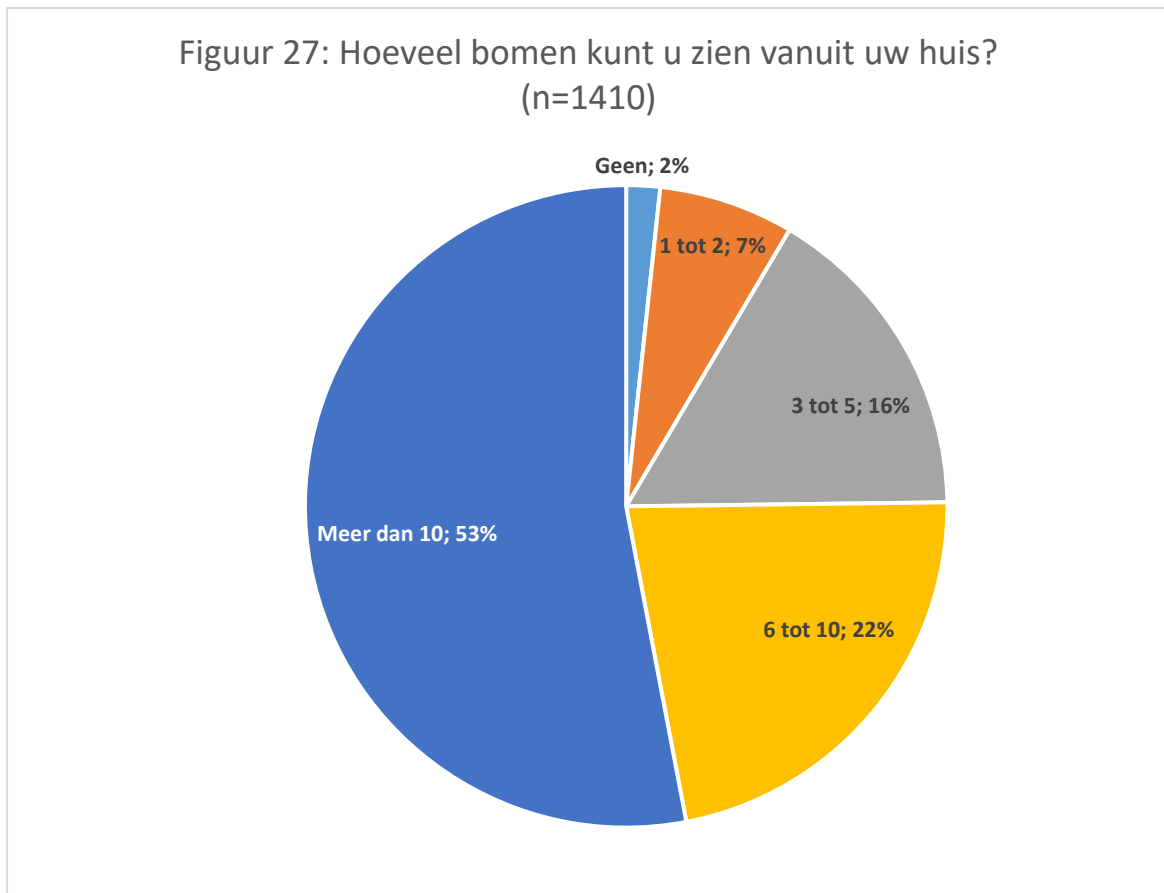
Wat vindt u belangrijk als we een boom weghalen voor de veiligheid?

Dit was een rangschikkingsvraag bestaande uit vijf mogelijkheden. De meeste inwoners (44%) kiezen als eerste optie om de weggehaalde boom te hergebruiken binnen de gemeente. De boom te verwerken in een biomassacentrale voor energieopwekking door verbranding heeft de minste voorkeur, zie tabel 6.

Tabel 6: Overzicht van de mogelijkheden (n=1270)

De mogelijkheden	1e keus	2de keus	3de keus	4de keus	5de keus
Boom hergebruiken binnen de gemeente, bijvoorbeeld voor speelplekken of bankjes	44%	29%	16%	7%	4%
Boom verkopen aan en het geld gebruiken voor nieuwe aanplant	19%	21%	25%	22%	13%
Boom versnipperen tot houtsnippers, bijvoorbeeld voor paden	8%	21%	27%	32%	12%
Boom laten liggen voor ecologische waarde (bijvoorbeeld als schuilplaats voor dieren, natuurlijke compost)	27%	24%	21%	17%	12%
Boom verwerken in een biomassacentrale voor energieopwekking door verbranding	3%	5%	11%	22%	59%

Hoeveel bomen kunt u zien vanuit uw huis?

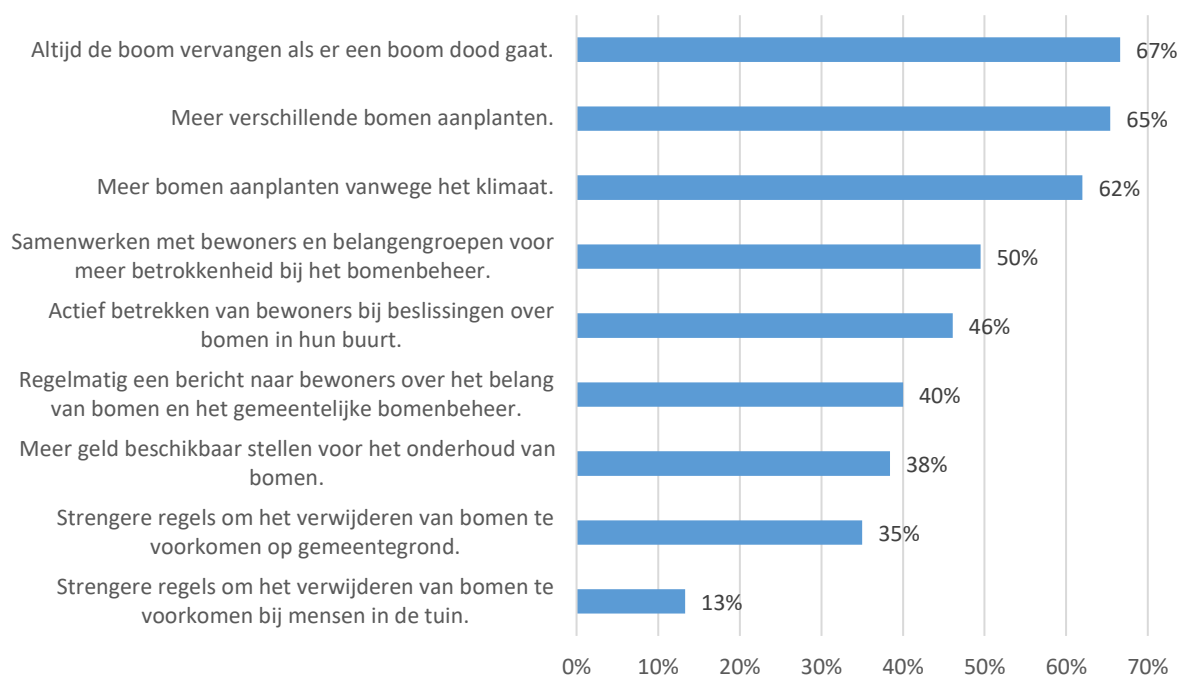
Meer dan de helft van de Almeerders (53%) ziet meer dan tien bomen vanuit het huis, zie figuur 27. Slechts 2% ziet geen bomen.

Wat moet de gemeente in de toekomst doen met de bomen die ze beheert?

Twee derde van de Almeerders wil dat de gemeente altijd de boom vervangt als er een boom doodgaat, zie figuur 28. Bijna twee derde van de Almeerders (65%) wil dat de gemeente in de toekomst meer verschillende bomen aanplant. Sowieso meer bomen vanwege het klimaat vindt 62%. Het minst belangrijk vinden de Almeerders dat de gemeente in de toekomst strengere regels moet hanteren om het verwijderen van bomen te voorkomen op gemeenteground (35%) en bij mensen in de tuin (13%).

85 respondenten hebben de antwoordcategorie 'anders, namelijk' ingevuld. Deze oplossingen komen neer op beter en vakkundiger beheer van de bomen, andere bomen planten, meer bomen planten en een betere communicatie met de inwoners.

Figuur 28: Wat moet de gemeente in de toekomst doen met de bomen die ze beheert? (meerdere antwoorden mogelijk, n=1415)

Samenvatting

In maart 2017 is het Bomenkader vastgesteld. In 2019 is dit beleidsstuk voor het eerst geëvalueerd. Dit is de tweede evaluatie. Net als in 2019 is deze evaluatie een kwantitatief onderzoek door een online vragenlijst. Waar van toepassing zijn de antwoorden van 2019 toegevoegd om een vergelijking met 2023 te kunnen maken. Sommige vragen zijn aangepast waardoor een vergelijking niet mogelijk is.

Bomen in het algemeen

In het Bomenkader staan negen uitgangspunten. Vijf daarvan zijn aan de bewoners voorgelegd als stellingen. Het merendeel van de Almeerders onderschrijft de vijf stellingen:

- Bomen horen thuis in elke straat (89% eens).
- Bomen moeten veilig zijn (83% eens).
- Bomen moeten gezond zijn, ongezonde bomen moeten weg (70% eens).
- Bomen moeten ruimte krijgen om groot en oud te worden (83% eens).
- Bomen mogen in beperkte mate overlast veroorzaken (61% eens).

Bijna twee derde van de Almeerders vinden dat het aantal bomen direct naast de woning en in de straat precies goed is. Bijna de helft vindt dat er te weinig bomen zijn in Almere.

De Almeerders zien veel prettige kanten aan bomen, zo vindt 92% dat bomen de straat mooier maken en geniet 78% van de natuurlijke geluiden zoals het zingen van de vogels en het ruisen van de bladeren). Slechts 1% van de inwoners ervaart geen prettige of positieve kant van bomen in de woonomgeving.

Overlast van bomen

Ruim een derde van de inwoners (36%) geeft aan wel eens overlast van bomen in de buurt te ervaren. In 2019 was dit 28%.

Van de respondenten die aangeven overlast van bomen te ervaren gaat het in 28% van de gevallen om één specifieke boom, bij 72% om meerdere bomen. De bomen die overlast veroorzaken staan meestal direct voor de woning of bij de parkeerplaats van de auto. De meeste overlast ervaren inwoners van afgevallen pluisjes, vruchten of zaden (populierenpluis, kastanjes, eikels), bladafval in de herfst en boomwortels die de weg of stoep omhoogduwen.

Een op de zeven Almeerders zegt in de afgelopen twee jaar een melding over bomen bij de gemeente te hebben gedaan of om een andere reden contact te hebben gehad over bomen. De redenen waarover het contact met de gemeente ging lopen erg uiteen; 39% van de contacten had betrekking op een verzoek om een boom te snoeien, 33% vanwege de overlast van een boom en 30% was een verzoek om een boom te verwijderen.

Bijna een kwart (24%) van de inwoners, die hebben aangegeven in de afgelopen twee jaar een melding over bomen bij de gemeente te hebben gedaan of om een andere reden contact te hebben gehad over bomen, is tevreden over de manier waarop hun vraag of melding is afgehandeld, 60% is ontevreden en 16% staat er neutraal in. Ten opzichte van de vorige evaluatie zijn de inwoners minder positief over de afhandeling van hun melding. In 2019 was 36% positief over de afhandeling, 17% neutraal en 47% negatief.

Hoe de gemeente met bomen omgaat

De inwoners is gevraagd om de werkzaamheden van de gemeente met betrekking tot de bomen te beoordelen, zoals:

- Het tijdig snoeien van bomen (goed tot voldoende is 62%)
- Voldoende snoeien van bomen (goed tot voldoende is 67%)
- Opruimen van gezaagde takken/hout (goed tot voldoende is 78%)
- Op tijd verwijderen van ongezonde en gevaarlijke bomen (goed tot voldoende is 52%)
- Beperken van overlast tijdens snoeiwerkzaamheden (goed tot voldoende is 79%)
- Onderhoud/verzorgen van plekken rond de boom (boomspiegel) (goed tot voldoende is 54%)
- En de informatievoorziening over onderhoud van bomen (goed tot voldoende is 34%)

Over het algemeen oordelen de inwoners positiever over de werkzaamheden dan in 2019.

De meeste inwoners vinden het belangrijk dat het onderhoud op een manier die zo goed mogelijk is voor de natuur (ecologisch-verantwoord onderhoud) en zo veel mogelijk naar de wensen van bewoners. Deze vraag is in 2019 op een andere manier gesteld en is daarom niet één op één vergelijkbaar. Maar de inwoners vonden destijds de beleidskeuze 'zo ecologisch-verantwoord mogelijk onderhoud' het meest belangrijk, gevolgd door 'onderhoud zo veel als mogelijk naar de wensen van bewoners'.

Ruim drie kwart (77%) van de inwoners wil wel geïnformeerd worden over het onderhoud en het vervangen van bomen, maar de gedetailleerdheid van de informatie verschilt. Zo wil 43% van de inwoners alleen geïnformeerd worden over gepland onderhoud aan bomen in de buurt. En 34% van de inwoners vindt het prettig om te weten wanneer er onderhoud aan bomen plaatsvindt, inclusief de details. Bijna een kwart (23%) van de inwoners heeft geen behoefte aan informatie, omdat zij vinden dat het een reguliere taak van de gemeente is of omdat ze niet geïnteresseerd zijn in dit onderwerp.

De inwoners die belang hechten om geïnformeerd te worden hebben de informatie van de gemeente over onderhoud van bomen negatief beoordeeld:

- Tijdig geïnformeerd worden (goed tot voldoende is 31%).
- Uitleg over wat er gaat gebeuren (goed tot voldoende is 30%).
- Uitleg over waarom er onderhoud moet gebeuren (goed tot voldoende is 28%).
- Informeren over wanneer er onderhoud gaat gebeuren (goed tot voldoende is 30%).
- Contactgegevens van ambtenaar in geval van vragen (goed tot voldoende is 20%).

Aan de Almeerders zijn zes stellingen over de invloed van de inwoners voorgelegd.

- In Almere hebben bewoners invloed op het verwijderen en/of vervangen van bomen (10% eens).
- De gemeente betreft bewoners actief bij keuzes rond bomen in hun omgeving (12% eens).
- Hoe dichter de boom bij de woning staat, hoe meer invloed bewoners moeten hebben (61% eens).
- Bewoners mogen hun wensen over bomen kenbaar maken, maar uiteindelijk moet de gemeente beslissen (48% eens).
- Als alle bewoners zelf zouden mogen bepalen wat er met de bomen gebeurt, wordt het een rotzooi (64% eens).
- Ik weet welke invloed bewoners hebben op beslissingen over bomen (8% eens).

Uit deze stellingen blijkt dat weinig Almeerders weten dat ze invloed kunnen hebben op de keuzes rond bomen. Vergeleken met 2019 zijn minder Almeerders op de hoogte dat ze invloed kunnen hebben op het verwijderen en/of vervangen van bomen. Ze ervaren ook niet dat de gemeente ze actief bij keuzes rond bomen in hun omgeving betreft. Minder Almeerders dan in 2019 (van 73% in 2019 naar 61% in 2023) vinden dat hoe dichter de boom bij de woning staat, hoe meer invloed bewoners moeten hebben. Bijna de helft van de Almeerders is van mening dat de bewoners hun wensen over bomen kenbaar mogen maken, maar dat de gemeente uiteindelijk moet beslissen. Bijna twee derde (64%) van de Almeerders is het eens met de stelling dat het anders een rotzooi wordt als bewoners zelf zouden mogen bepalen wat er met de bomen gebeurt.

Bomenbeleid

Bijna honderd respondenten hebben in de afgelopen twee jaar wel eens deelgenomen aan een bijeenkomst van de gemeente om mee te praten over bomen, zoals een bewonersavond over de bomen, een bomenwandeling of groen inrichting van de buurt. Aan deze kleine groep is gevraagd om de rol en optreden van de gemeente te beoordelen:

- De inspanningen van de gemeente om bewoners ertoe te stimuleren om mee te praten (53% positief).
- De uitleg en argumentatie van de gemeente in de keuzes die ze maakt (39% positief).
- De keuzes die de gemeente voorlegt en manier waarop (33% positief).
- De mate van invloed die bewoners op de keuze hebben (15% positief).
- De wijze waarop de gemeente ook andere buurtbewoners (bijvoorbeeld via een enquête) betreft bij de keuze (21% positief).
- De wijze waarop de gemeente naar wensen en meningen heeft geluisterd (14% positief).
- De openheid van de gemeente (geen 'verborgen agenda') (20% positief).
- De terugkoppeling van de uitkomst richting deelnemers/bewoners (19% negatief).
- De informatie over en argumentatie van de uiteindelijk gemaakte keuze (18% positief).

De helft (53%) van de deelnemers staat positief ten opzichte van de inspanningen die de gemeente doet om bewoners ertoe te stimuleren om mee te praten. Op de andere punten zijn de deelnemers wat meer verdeelt over neutraal en negatief. Zo oordeelt de helft van de deelnemers negatief over de wijze waarop de gemeente naar wensen en meningen heeft geluisterd. Ongeveer een derde van de deelnemers oordeelt neutraal over alle punten met betrekking tot de rol en het optreden van de gemeente.

Toekomst van bomen

Eén op de vijf Almeerders (20%) geeft aan graag te willen meepraten over wat er met bomen gebeurt in de buurt en/of andere delen van Almere. Bij 60% van de Almeerders is dit afhankelijk van de situatie en 20% heeft geen interesse om mee te praten over bomen.

Aan de hand van een voorbeeld wordt duidelijk dat de meerderheid van de Almeerders voor behoud van een boom is. Als er dan toch een boom moet worden verwijderd kiest 44% ervoor om de weggehaalde boom te hergebruiken binnen de gemeente bijvoorbeeld voor speelplekken of bankjes.

Bij toekomstig beheer van de bomen wil twee derde van de Almeerders dat de gemeente altijd de boom vervangt als er een boom doodgaat. Bijna twee derde van de Almeerders (65%) wil dat de gemeente in de toekomst meer verschillende bomen aanplant. Sowieso meer bomen vanwege het klimaat vindt 62%.

Resumerend

De inwoners waarderen de bomen in hun omgeving en deze bomen mogen, in beperkte mate, ook overlast geven. Sowieso willen de inwoners dat er meer bomen worden geplant, ook vanwege het klimaat. De inwoners vinden het belangrijk dat het onderhoud aan de bomen op een manier gebeurt die zo goed mogelijk is voor de natuur (ecologisch-verantwoord onderhoud).

Door een derde van de Almeerders wordt er overlast ervaren door de bomen. Dit is meestal in de vorm van afgevallen pluisjes, bladeren en boomwortels die de stoep of weg omhoogduwen. Een deel van de inwoners die overlast ervaren melden de overlast bij de gemeente. En kwart van de melders is tevreden met de afhandeling, 60% is ontevreden.

Almeerders willen graag worden geïnformeerd als er, in hun straat of wijk, onderhoud aan bomen plaatsvindt zoals snoeien, planten of kappen. Maar op dit moment zijn de inwoners ontevreden over deze communicatie. Dit blijkt niet alleen uit de stellingen over de informatie over het onderhoud van de bomen in de straat, maar ook uit de reacties van de inwoners die ontevreden zijn over de afhandeling van hun vraag of melding; de gemeente gaf geen gehoor of reactie. Een ander contactmoment tussen de gemeente en de inwoners is een bijeenkomst, bijvoorbeeld een bewonersavond over bomen of een boomwandeling. De respondenten die zo'n bijeenkomst hebben bezocht zijn op meerdere punten ontevreden.

Weinig Almeerders zijn op de hoogte van dat ze invloed kunnen hebben op de keuzes rond bomen, ze ervaren dan ook niet dat de gemeente ze actief betreft bij keuzes rond bomen in hun omgeving. De inwoners willen, meer dan in 2019, dat de gemeente regie neemt. Niet zozeer met meer of strengere regels, maar met duidelijkheid. Heldere regels die, met name in conflictsituaties, duidelijkheid geven wanneer een boom wel of niet gesnoeid mag worden bij overlast of schaduw op zonnepanelen.